OBSERVATIONES BOTANICAE

IN ALMA UNIVERSITATE ARGENTINENSI
MEDICI ORDINIS CONSENSU
IMPETRANDAE VENIAE ERGO
HONORES ET PRIVILEGIA
DOCTORIS MEDICINAE ADIPISCENDI
DISPUTATORIIS EXERCITIIS
IN AUDITORIO ACADEMICO MAIORI
DIE I. DECEMBRIS MDCCLXXXV
SOLENNITER DISCUTIENDAS PROPONIT

BENIAMIN PETRUS GLOXIN
COLMARIENSIS
CIVITATIS PATRIAE PHYSICUS DESIGNATUS.

ARGENTORATI
E PRELO DANNBACHIANO
STANNO ROLANDI ET IACOBI.

CIVITATIS COLMARIENSIS

PERILLUSTRI REGIO PRAETORI

MAGNIFICO MAGISTRATUI

PRUDENTISSIMO SYNDICO

PATRIAE PATRIBUS OPTUMIS

SACRUM.

PROOEMIUM.

NOVAS aliquot rarasque instructissimi Horti Academici Argentoratensis plantas, speciminis inauguralis loco, exhibere animus est, quam rem nonnullos miraturos esse existimo, qui stirpium cognitioni aequum pretium haud statuentes morbos unice agitandos esse autumant ab iis quibus impetrandorum doctoralium honorum causa aliquid scribendum est, aut praeter illos ea tantum tractanda esse quae proxime ad humani corporis fabricam aut medicamentorum virtutem pertinent. Quae falsa multorum inhaerens menti opinio preedaris complurium in celeberrimis Belgii, Sueciae, Germaniae scholis Medicorum editis consimilis argumenti libellis redarguitur. Ergo Zoilorum ejusmodi censurae securus, quas maxime descriptione dignas judicavit & quarum delineandarum lubenter copiam fecit Praeceptor amatissimus (ita se vocari quorumcunque titulorum loco gestit,) IOH. HERMANN Medicinae Doctor & Professor, Horti praefectus, describam & saltem quoad partem botanophilorum lectorum ob oculos ponam in charta effictas, additurus plura, nisi in aliis exspectatus frustra flos spem fefellisset; quo *Mesembryanthemi longis teretibus foliis radicalibus* gaudentem speciem refero, & *Ficum repentem*, & *Crassulae* sine dubio *quadrifariam imbricatam* sine nomine horto

illatam ſpeciem: in aliis utique rarioribus poſt locatam in deſcribendis & delineandis operam, comperiſſem tandem ſatis jam eſſe cognitas, quod in *Spigelia marylandica* accidit, uam ex ſemine anonymo enatam, quum fructum non tuliſſet, *Gentianae* novam ſpeciem monogynam eſſe credidi, donec ex HOPII deſcriptione & icone in Act. Edinburg. ann. 1771. T. III. p. 151. Tab. I. quae caſu in oculos incidit, illam agnoſcerem: niſi dein in aliis conatus meos praevertiſſet clariſſimorum botanicorum induſtria; in *Euphorbia* quam praeceptor vocavit *pandurifoliam*, quamque ill. ANDR. MURRAY *cyathophorae* nomine Societati Regiæ Goettingenſi propoſuit & nondum edito volumini Commentariorum novorum inſeruit; in *Senecione reclinato*, quem cl. L'HERITIER in primo plantarum faſciculo haud ita pridem evulgato deſcripſit delineavitque; in *Geranio tetragono* ah ill. IACQUINIO jam declarato, quas omnes ſupprimere nunc verecundia jubet, neque alias illorum in locum ſubſtituere inſtans hyems & finis academicae vitae imponenda permittunt. Quare quae tibi offero B. L. aequi bonique conſule.

MARTYNIA
ANNUA, VILLOSA ET VISCOSA
FOLIO SUBROTUNDO, FLORE MAGNO RUBRO
D. HOUSTOUN.

HISTORIA ET ANALYSIS PLANTAE.

GUILIELMUS HOUSTOUN, cujus praematuram mortem omnes de augmento botanices ſcientiae ſolliciti dolent, inter plantas quas prope Americae urbem ad mexicanum ſinum ſitam Veram Crucem legerat, elegantem quoque quandam non minus quam novam reperit, cujus delineandam curavit corollam fructumque, in reliquiis [1], quas illuſtriſſimo Equiti & Soc. Reg. Lond. Praeſidi BANKS debemus ſuperſtitem, quamque ſequenti definit modo. „ Eſt plantae genus flore monopetalo anomalo, in duo veluti labia „ ſciſſo, quornm ſuperius bifidum eſt & ſurrectum, inferius vero tri- „ partitum, ſegmento medio majore. Fructus membrana coriacea tegitur, „ intus vero eſt oſſiculum quatuor ſeminibus foetum „ . Quum etiam qui novum genus conſtituit eidem nomen imponere teneatur, ad conſervandam memoriam ſui amici, botanici bene meriti JOH. MARTYN Angli, dixit MARTYNIAM, quo nomine Chelſeani Horti catalogo ad annum 1731 inſerta [2] & ejus exiſtentia botanicis primum fuit declarata. Ulteriorem expectabant nunc delineationem: deſiderio ſatisfecit ipſe MARTYN, quum egregio quod tunc edidit operi pulchram &, a corolla ſi recedis, accuratiſſimam inſeruerit

1. Reliquiae Houſtounianae: ſeu plantarum in America meridionali a GUILIELMO HOUSTOUN M. D. R. S. S. collectarum icones manu propria aere inciſa; cum deſcriptionibus e ſchedis ejusdem in bibliotheca IOSEPHI BANKS Baroneti R. S. P. aſſervatis. Londini 1781. 4. Tab. 10. pag. 5. In nota addidit editor *Martynia annua* Linn.

2. cf. Philoſophical Tranſactions Vol. 38. for the years 1733. & 1734. Number. 427. p. 3. No. 476. *Martynia annua, villoſa & viſcoſa, folio ſubrotundo flore magno rubro.* D. HOUSTOUN.

ejus iconem, uberiore quoque illuſtraverit deſcriptione [3], quam benevolis mei opuſculi lectoribus pro inſtituti ratione tradam.

«Radices habet fibroſas, annuas, caules pollicem craſſos ex viridi ru-
» beſcentes, villoſos, in ramos bifariam diviſos, foliis veſtitos adverſis,
» peramplis, villoſis, viſcidis, ſinuatis, flores in ramorum divaricationi-
» bus in thyrſo collocantur, androgyni, monopetali, petalo in quinque
» ſegmenta diviſo inaequalia, externe pallide rubro, admodum villoſo, ma-
» cula ſaturatius purpurea in ſingulis ſegmentis notato, maculis in parte tubu-
» loſa hinc inde conſperſo & maculis flavis in parte inferiori vario. Calycem
» habet duplicem, exteriorem nempe quadrifolium, interiorem trifolium,
» utrumque irregularem e viridi rubrum. Ex ovario aſſurgit ſtylus com-
» preſſus, ex petali autem interiori parte ſtamina quatuor cum ſuis api-
» cibus, quorum duo majora, duo minora. Fructus ſuccedit viridis, pu-
» tamine coricaeo tectus, quod bifariam dehiſcens oſſiculum praedurum
» oſtendit in quatuor loculamenta diviſum, quod in ſingulis continet ſemen
» unicum, oblongum, nigrum ».

MARTYNII preſſit veſtigia EHRET [4], ſed de iis quae dedit libro rariori deſtitutus nil dicere poſſum. Eadem fere quae MARTYN de planta hac retulit MILLER, quae propriis ejus verbis cui volupe eſt in nota ſubjecta [5] legere poterit.

His nunc a dictis auctoribus circa plantae ſtructuram factis obſervationi-

3. JOH. MARTYN Plantarum rariorum hiſtoria Decad. V. quorum prima prodiit Londini 1728. fol. iconibus vivis expreſſis coloribus; ob praeſtantiam denuo edita ſtudio atque opera IOH. DAN. MEYER Pictoris, prodiit cum verſione germanica in fol. Norinberg. 1752. (hac & ego uſus ſum editione) Tab. XL. p. 18.

4. GEORG. DIONYS. EHRET Plantae & Papiliones rariores. Londin. 1749. fol. max.

5. MILLER Gardener Dictionary. Uſus ſum edit. 2da fol. Lond. 1751. & ſexta ibid. 1771. 4. nulla re in poſteriore aut mutata circa hanc plantam, aut addita. An in recentioribus aliquid addiderit, me fugit, quia conſulere non licuit, neque in gallica verſione hucusque pertigerit clar. qui eam edit DN. DE CHAZELLES.

«MARTYNIA (*Annua*) caule ramoſo, foliis angulatis.
» Linn. Sp. Plant. 618. *Martynia with a branching ſtalk*
» *and angular leaves.*

» This ſort was diſcovered by the late Dr. WILLIAM
» HOUSTOUN near La Vera Cruz in New Spain.

«This riſes with a ſtrong herbaceous ſtalk near three feet
» high, which divides upward into two or three large
» branches, garniſhed with oblong, oval, hairy, viſcous
» leaves, cut into angles on their ſides. The flowers
» are produced in ſhort ſpikes from the end of the branches;
» they are ſhaped like thoſe of the common Foxglove,
» but are of a paler purple coulour, and are ſucceeded
» by oblong oval capſule, which are thick, tough, and
» clammy; when ripe, divide into two parts, and drop
» off, leaving a large hard nut hanging on the plant,
» about the ſize and much of the ſame form as the ſtag

bus addere liceat deſcriptionem, quam ad methodum qua uſus eſt ill. L'HERITIER, quum apprime placeat, conficiam [6].

MARTYNIA ANNUA, VILLOSA ET VISCOSA, FOLIO SUBROTUNDO, FLORE MAGNO RUBRO. Tab. I.

PLANTA. Speciofa, ampla, bipedalis, recta, foliis magnis, herbacea, tota omnibus partibus villoſa, viſcoſa, villis parvis, tenuibus, ſimplicibus, albis, apice globulo pellucido, glutinoſo, adhaerente inſtructo. *fig.* 5.

* *Descensus.*

RADIX. Annua, fibroſa.

* *Ascensus.*

CAULIS. Unicus, teres, pollicem craſſus, fiſtuloſus, bipedalis, erectus, ex viridi rubeſcens.

RAMI. Plures, brachiati, dichotomi, facie caulis.

* *Frondescentia.*

FOLIA. Radicalia nulla.

Caulina oppoſita, petiolata, cordato orbiculata, angulata, dentata dentibus longo ſinu remotis, flaccida, viridia, ob villorum denſitatem albida, venoſa. 6. poll. pariſ. longitudo folii maximi.

PETIOLUS. In caule horizontalis, in ramis patens, longitudine folii, de reliquo cauli conformis.

* *Inflorescentia.*

FLORES. Plures, breviter pedunculati, dependentes, ita ut faux reſpiciat inferiora, tenues, aeſtivales, in thyrſo collocantur in ramorum divaricatione, longitudine $2\frac{1}{2}$ poll. pariſ.

„ beetle, with two ſtrong crooked horns at the end. „ The nut has two deep longitudinal furrows on the „ ſides, and ſeveral ſmaller croſſing each other in the „ middle, and is ſo hard, that it is with difficulty cut „ open, without injuring of the ſeeds; within are four „ oblong cells, two of which have a ſingle oblong ſeed „ in each, but the other two are generally abortive. If „ the plants are brought forward in the ſpring, they will „ begin to ſhew their flowers in July, which are firſt „ produced at the extremity of each branch, ſo there „ will be a ſucceſſion of flowers on the ſame plant, til „ the end of Octobre, when the plants uſually decay,,.

6. Stirpes novae aut minus cognitae quas deſcriptionibus & iconibus illuſtravit CAROLUS LUDOVICUS L'HERITIER Dom. de Brutelle in aula Juvaminum Pariſienſi, Regis conſiliarius. Pariſiis. 1784.

BRACTEA duplex: *Una* anterius duas infra calycem lineas fita, diphylla, feffilis, foliolis ovatis, obtufiufculis, ficcis, margine modo villofis, facile deciduis, e viridi rubefcentibus. *fig.* 1. (haec calycis exterioris a MARTYNIO memorati partem conftituit). *Altera* monophylla, maxima, pedunculo extremo oppofita, petiolata, petiolo fubalato, ovato-orbiculata, angulata, nervofa, ficca, margine fummo inflexo, ante floris expanfionem decidua, unde fine dubio MARTYNIO non obfervata. *fig.* 4.

* *Fructificatio.*

CALYX. Perianthium pentaphyllum, inaequale, foliolis tribus lanceolatis, tenuibus, uninerviis, (calyx interior MARTYNII) duobus ovatis, (altera calycis exterioris MARTYNII pars) craffioribus, trinerviis, ex flavo viridibus, deciduum. *fig.* 3.

COROLLA Infera, monopetala, ringens, calyce quinquies longior. Tubus ad bafin tenuis, fenfim ampliatus, ex albo coerulefcente rubefcens, intus maculis rnbris & flavis varius. Limbus pallide ruber, fingulo fegmento macula purpurea nitida notato, in duo labia divifus, fuperiore reflexo, bifido, inferiore recto, trifido, lacinia media longiore, ampliore bafi macula flava, ftigma bifidum ftylo fuffultum fimulante picta. *fig.* 1.

STAMINA. Filamenta quatuor, alba, recta, parieti corollae anteriori inferta, applicata, craffiufcula, longitudine tubi. Duo majora ad latera fita antherifera, duo minora media, antheris deftituta, inter quae quinti rudimentum. Antherae oblongae, biloculares, luteae, connexo-conniventes. long. 2. lin. *fig.* 2.

PISTILLUM. Germen fuperum, oblongum, in medio coarctatum, definens in ftylum craffiufculum, planum, ftaminibus breviorem. Stigma bilamellatum, lamellis planis, appofitis. *fig.* 3. fenfim fenfimque remotioribus, poft foecundationem marcefcens, hians. *fig.* 6.

PERICARPIUM. Sub putamine viridi, prae vifcofitate fplendenti, coriaceo, exfucco, utrinque acuminato, latet Capfula pollicaris, nigra, lignofa,

durissima, ovata, compressa, quadrisulcata, sulcis profundiusculis, bicostatis, costis crassis, *retrorsum* superius & inferius conniventibus in unum apicem, apicibus junctis spatio intermedio vacuo distinctis, *antrorsum* omnibus sursum directis, in duos fasciculos collectis, divaricatos, terminato quolibet denticulo libero, recurvo, subulato, colore pallidiore. Plana intermedia, fibris laceris decussata, foveolis notata, indicant situm quatuor capsulae loculamentorum, quae continent

SEMINA Quatuor: scilicet singulum in singulo loculo, oblonga, compressa, nigra, medulla alba.

Quibusdam abhinc annis in Horto Argentinensi excolitur, in quem ex Horto Regio Parisino semina missa sunt nomine *Martyniae americanae*; quotannis per totam fere aestatem florens, hyemem versus fructus perficiens. Seminibus propagatur [7].

ANIMADVERSIONES CIRCA PLANTAE CLASSEM,

GENUS, SPECIEM, SYNONYMA, DIFFERENTIAS.

Patet ex dictis LINNAEUM hanc plantam, etiamsi Diandrarum classis, ob duo tantummodo stamina perfecta, Pentandrarum vero ob quinque filamenta, quodam jure vindicare sibi eam videntur; generi inseruisse inter Didynamias militanti; inter has etiam hucusque [8] aptissime locari persua-

7. Planta quum sit annua, seminibus unice propagari potest, quibus fissa per longum capsula, exitus, ut germinent, facilior reddendus est: nisi enim hoc fiat, longissimo tempore capsulae sub terra manent: unde factum est ut nonnulli qui ex Argentoratensi horto acceperunt, eas non germinavisse conquesti sint; & referente MILLERO etiam post quinque demum annos, postquam capsula terrae mandata fuerat, plantula in conspectum prodierit: quo sane moneri debent stirpium cultores, ne temere semina abjiciant nisi probe ante examinata an integra sint adhuc an corrupta. Semina adeo terrae commissa in fictili olla hypocausto inferuntur equino fimo & cortice querno calefaciendo. Ita post mensis fere spatium plantula prodit & in ratione blandioris qui illi applicatur caloris increscit, tunc paulo post transplantanda in ollam majorem eidem hypocausto traditur, ea observata cautela ut aqua & solis radii arceantur, donec radices egerit, & tempestate calida apertis aliquantum fenestris, libero aëri aliqualis accessus detur. Ter mutare ollam, quod MILLERUS jubet, superfluum est, quum tradita methodo laete proveniat.

8. Hucusque dico, quia persuadeor, in systemate arti-

deor, in mentem dum revoco affinium *Bignoniae Catalpae* [9], *Bignoniae Quercus* [10], *Rapuntiae* AUBLETII [11], ſtructuram quatuor filamentis duobus modo antheriferis, quintique rudimento inſtructarum, & video eas, ob ſtaminum proportionem, ob corollam perſonatam, ob mirum cum aliis generibus nexum, optimo tam ſexuali quam naturali methodo conſilio reſpondenti huc eſſe poſitas; quae omnia de noſtra quoque valent; nam (ab artificialibus recedam characteribus) natura arctiori vinculo numquam junxit plantas, evidentiores nullibi obſervavit tranſitus, quam qui inter noſtram plantam, *Martynias*, *Craniolarias*, *Bignonias*, locum habent.

Vidimus quoque ſupra [12] auctorum eſſe ſententiam, HOUSTOUNII ſtirpem LINNAEUM aſſociaviſſe *Martyniis*, addito nomine triviali *annuae*. Videamus quomodo res ſe habeat. A REICHARDO editam recentiſſimam & uſitatiſſimam Specierum Plantarum dum evolvo editionem [13], allegatasque ad *Martyniam annuam* deſcriptiones & icones rimor, plantas longe diverſas video huc eſſe tractas, unoque ſub nomine militare coactas, & quidem ipſam HOUSTOUNII plantam [14], ſed etiam praeterea eam quam *Proboscideam* dixere Botanici nonnulli recentiores [15], novumque tanquam genus propoſuere [16]; quasque differre jam perſpexit poſterioribus temporibus MILLER, dum hanc *Louisianicae* nomine deſcribit, illam autem *annuam* vocat [17]. Optime, exquiſitis apparebit a ſe invicem recedere characteribus, ex deſcriptione nunc exhibenda *Proboscideae*, olim LINNAEO incognitae [18], dein cum HOUSTOUNII *Martynia* mixtae [19], comparata cum iis quae de hac ſupra diximus.

ficiali optimo negotio peculiari claſſe comprehendi poſſe perſonatas plantas, quinque filamentis, ſeu omnibus antheriferis, ſeu uno plurlbusve non fertilibus inſtructas; quo pertinebunt *Martynia*, *Craniolaria*, *Seſamum*, *Chelone*, variae ſpecies, niſi omnes, *Antirrhini*, *Bignoniae*, *Besleriae*.

9. Encyclopedie methodique. Botanique. par MR. DE LAMARCK. T. I. p. 417. n. I.

10. Encyclop. loc. cit. n. 2.

11. Plantes de la Guiane françoiſe. p. 670. Tab. 272.

12. Not. 1 & 5.

13. Syſtema Plantarum curante REICHARD. T. III. p. 142.

14. Quod ſuadent ſynonyma MARTYNI, EHRETII, HORT. CLIFFORT. MILLERI, quoad deſcriptionem, non iconem.

15. Quo pertinent reliqua allegata auctorum loca.

16. SCHMIEDEL Icon. & Analyſ. Plant. Tab. 12. 13. p. 49. MEDICUS Botan. Beobacht. 1783. p. 20. nomine *Proboſcideae* JUSSIEUI.

17. Garden. Dict. ed. 6ta. n. 3. & 1.

18. Nam in ultima quam ipſe edidit Spec. Plant. editione Upſal. 1752. *annuae* nomine HOUSTOUNII plantam, nullamque aliam, intelligere patet ex allegatis auctoribus not. 14. recenſitis, nulloque alio citato.

19. Quum in Syſtemat. Natur. ed. XII. T. II. p. 412. non

PROBOSCIDEA.

PROBOSCIDEA. (vidi vivam.)

MILLER Plants Tab. 286. p. 191.[20]. KRETZSCHMAR Monograph.[21] SABBATI Hort. Roman. T. II. Tab. 91. SCHMIEDEL Ic. & Analyſ. Tab. 12. 13. GOUAN Hort. Monsp. p. 303. MILLER Garden. Dict. n. 3. FABRICIUS Hort. Helmſt. p. 240. MEDICUS Bot. Beob. an. 1783. p. 20.

PLANTA. Ampla, bipedalis, flexuoſa, herbacea, villoſa, viſcoſa.

* *Descensus.*

RADIX. Annua, fibroſa, albida.

* *Ascensus.*

CAULIS. Unicus, teres, pollicem craſſus, fiſtuloſus, palmaris, dilute viridis.

RAMI. Plures, ſparſi, facie caulis.

* *Frondescentia.*

FOLIA. Radicalia nulla.

Caulina oppoſita & alterna, petiolata, cordato-ovata, integerrima, rigidiuſcula, undulata, venoſa, viridi-flavicantia, 5 poll. pariſ. longa.

PETIOLUS. Horizontalis, ſuperne leviter canaliculatus, longitudine folii: de reliquo cauli conformis.

* *Inflorescentia.*

FLORES. Plures, pedunculati, in thyrſum laxum diſpotiti in ramorum divaricatione, longitudine 2 poll.

BRACTEAE. Duae ad baſin calycis, lanceolato-ovatae, ex flavo virideſcenti-rubentes, marceſcentes, deciduae.

* *Fructificatio.*

CALYX. Perianthium monophyllum, inflatum, quinquefidum, laciniis tri-

modo affert & GOUANUM & FABRICIUM, TURRAEque obſervationem, nec non iconem MILLERI & capſulae longiſſimum roſtrum, ſed charactéri ſpecifico addidit folia integerrima.

20. Quod a MILLERO tam MARTYN quam HOUSTOUN allegantur non factum eſſe videtur quia credidit unam eandemque hanc cum illa eſſe ſpeciem, ſed ad idem genus eſſe referendam ut indicet.

21. SAMUEL KRETZSCHMARS Beſchreibung der in Dresden ohnlaengſt erzeugten *Martyniae annuae villoſae* Friedrichſtadt 1764. 4. cum duabus tabulis aeneis. Praemiſſo non magni momenti de Botanices ſcientiae utilitate

bus ſuperioribus lanceolatis, acutis, inferioribus lobatis, deciduum.

COROLLA. Infera, monopetala, ringens, calyce quater longior. Tubus ex baſi anguſtiore amplus, ventricoſus, albo-flavescens maculis viridibus, flavis & violaceis varius. Limbus amplus, effuſus, undoſus, dilute violaceus, punctis & lineis croceis violaceisque pictus, in duo labia minus diſtincta diviſus, quinquefidus, laciniis ſubrotundis, media majori, baſi lineis ſulphurei coloris ſtamina ſtylumque cum ſtigmate ſimulantibus picta.

STAMINA. Filamenta quatuor, craſſiuscula, alba, violaceis punctis conſperſa, tubo imo inſerta, minori circum majus circumflexo, longitudine tubi, antherifera. Antherae biloculares, loculamentis ovatis, conniventes. Quinti ſtaminis rudimentum.

PISTILLUM. Germen oblongo-acuminatum ſuſtinet ſtylum teretiusculum, album, longitudine ſtaminum. Stigma bilamellatum, lamellis ſubrotundis, crenatis, hians, tactu clauditur.

PERICARPIUM. Sub putamine coriaceo, viridi, viſcoſo, exſucco, utrinque acuminato, bivalvi, latet capſula palmaris ventricoſa, lignoſa, nigreſcens, obſolete quadrangula, multis ſoveolis notata, dorſo criſtato, roſtro longiſſimo adunco in duas valvas dehiſcens, incomplete quinquelocularis.

SEMINA. Plura, ſubcordata, compreſſa, ſcabra.

Completam deſcriptionem plantae exactioremque qui cupit adeat cl. SCHMIEDEL: ea modo ego adduxi, quae maxime meum ad ſcopum faciunt.

Declarant dicta cum iis quae de *Martynia* HOUSTOUNII protulimus compoſita, ab ea differre *Proboscideam*

prologo p. 21. ſq. dat LINNAEI ad mentem compoſitam ſat accuratam plantae deſcriptionem *Ceratocarpi annui villoſi*, ſeu *Martyniae annuae villoſae* HORT. CLIFF. nomine non apto certe, quum priore jam ante ad plane diverſam deſignandam ſtirpem & a LINNAEO hoc nomine receptam uſus fuerit BUXBAUM Act. Petrop. T. I. p. 241. poſteriorem vero aliam reſpicere ſpeciem ſupra dictum ſit. Mirum eſt nulli auctori libellum hunc allegatum eſſe.

Ramis ſparſis
Foliis oppoſitis & alternis, cordato-ovatis, integerrimis, undulatis, rigidiusculis
Calyce monophyllo
Corollae tubo ampliſſimo, limbo magis irregulari
Filamentis quatuor antheriferis, inter ſe inflexis
Capſulae roſtro longiſſimo
Seminibus copioſis

Ideoque etiam tanquam duas exquiſitis characteribus diſtinctas ſpecies conſiderari debere, ſed ſimul tanta jungi affinitate, tam arcto naturae necti vinculo evidens eſt, ut non modo debili & manco artificio disjungerentur tota claſſe, ſed & naturae & arti arridente conſilio uno comprehendi debeant *Martyniae* genere, cujus quidem hucusque minus firma ſunt a LINNAEO jacta fundamenta: nam non modo ex ſpeciebus enucleatis patet, minus apte a calyce illum deſumſiſſe characterem [22], rectius vero in uſum vocaſſe corollam monopetalam, ringentem, quinti ſtaminis rudimentum & reliquis omnibus ſuperiorem Capſulam lignoſam, corticatam, roſtro hamato, bivalvem 3—5 locularem [23]. Sed *perennis* [24] quoque & *longiflora* [25], ſuam ad illius characteris imbecillitatem, hujus firmitatem oſtendendam conferre videntur ſymbolam; etiamſi fatendum de rudimento quinti ſtaminis in ROYENII deſcriptione non dictum eſſe, quod vero ejus defectum non probat, quum & alios omnes characteres quibus pro genere deſignando uſus eſt LINNAEUS omiſerit, & dolendum omnino, plantam hanc rariorem minusque cognitam exactius non fuiſſe deſcriptam, accura-

22. Syſt. Veget. p. 558. quum eum mox pentaphyllum uti in *Martynia* HOUSTOUNII & *perenni*, mox quinquefidum uti in aliis eſſe viderimus.

23. Dico 3--5 locularem, non quia talem in examinatis a me ſpeciebus reperi, in quibus quadrilocularem deprehendi, ſed (quum pericarpium *perennis* & *longiflorae* neque viderim neque exacte aut deſcriptum aut delineatum repererim) LINNAEI ad mentem, qui quadrilocularem olim eam quoque dixit, Gen. Plant. ed. ann. 1754. quinquelocularem vero ejusdem in libri editione ſecunda pronunciavit; quam vero iterum in Syſt. Nat. ed. X. mutavit ſententiam, quum ibi eam mox tanquam trilocularem, mox quinquelocularem proponit. Hac rerum in ambiguitate dubius haereo, annon meliore conſilio loculamentorum determinandum numerum feliciori forſan linquamus poſteritati, eoque contenti ſimus, quod ſciamus eam plus quam bilocularem eſſe.

24. HORT. CLIFFORT. p. 348. cum tab. MILLER Garden. Dict. n. 1. MEDICUS Botan. Beob. p. 238.

25. v. ROYEN in LINN. Syſt. Nat. ed. XII. T. II. p. 112.

tiusve depictam [26]. In *perenni* quidem quinti ſtaminis rudimentum adeſt, ſed ejus capſulam nullibi, (& EHRETIO excepto omnes conſului auctores, [27]) reperi aut deſcriptam aut delineatam, ſed ſemper quaeruntur ſtirpium cultores & deſcriptores, etiam laetiſſime florentem plantam fructus non perficere. LINNAEUM tamen de ejus ſtructura notitiam habuiſſe perſuadeor, aut ex aliis argumentis concluſionem duxiſſe, illam formae ejusdem eſſe quam generi tribuit; nam hoc ſi non fuiſſet, cur ad hoc genus retulerit, a quo ſtaminum peculiari & aliena ſtructura recedit [28], cujusque ab eo ſtabilitum characterem calyce pentaphyllo eludit, ego ſaltem non perſpicio.

Supereſt ut inquiratur an ad *Martyniae* genus a congeneribus diſtinguendum ſufficiat, an illi conveniat unice, an ſit quem LINNAEUS vocat propriiſſimus, quem ſupra probavimus character? Didynamiae Angioſpermiae pervolvens ſtirpes, uni-bilocularive modo omnes inſtructas eſſe capſula duobus exceptis video generibus, *Loeselia* & *Craniolaria*.

Priorem mittere poſſumus, quum non modo trilocularis capſula ſua ſimpliciter ovata a *Martyniis* recedat figura, ſed & corollae laciniis omnibus ſecundis, ſtaminibus petalo adverſis, [29] ſat ſuperque diſtinguatur.

Craniolaria propius rimanda eſt: nam non modo capſula illi *Martyniarum* plane ſimilis, ſed & corolla ringens, quinti ſtaminis rudimentum [30] haud minimam ejus characteris conſtituere mihi videntur eſſentiam.

Quaeritur ergo an haec recte ſe habeat ſententia. Si recte, videndum, ſeu an *Martynia* & *Craniolaria* characteribus ad genera diſtinguenda paribus differant; quod ſi erit, hunc oportebit corrigere characterem: ſeu an ita in ſe mutuo tranſeant, ut de ſtatuendis limitibus dubii, meliori conſilio ſpecies amborum generum LINNAEO conſtitutorum uno eodemque genere complectamur.

Hunc rite ut aſſequar finem, uti cum *Martyniis* feci, hic quoque in *Craniolaria* procedam, ſpecierum inſtituam analyſin, characteremque inde eruam.

26. Unicam quae extat iconem dedit MEERBURGH Afbeeldingen van zeldzaame Gewaſſen. Leyd. 1775. fol. Tab. VII. addito LINNAEI charactere ſpecifico.

27. Veroſimile & EHRETIUM nil de ea habere mihi ex eo videtur, quod ex Anglicis hortis quas delineavit plantas deſumſerit, ibique fructus hanc plantam non perficere doceat MILLER.

28. Cujus ſtructurae, quam exactiſſime deſcripſit, ob cauſam ad Syngeneſiam eam retulit MEDICUS. l. c.

29. Gen. Plant. p. 270. Syſt. Veget. p. 522. 567.

30. Gen. Plant. p. 269. Syſt. Veget. p. 524. 558. JUSSIEUI Methodo inter *Bignonias* rudimento quinti ſtaminis inſtructas reponi accepimus.

CRANIOLARIA FRUTICOSA (Planta minus cognita,)

PLUMIER Gen. 27. n. 2. EJUSD. Plantae americanae ed. BURMANNO. Fafc. VI. p. 128. Tab. 137. MILLER Dict. n. 1.

CAULIS. Fruticofus, erectus, ramofus, longitudine 12. pedum.

FOLIA. Solitaria, villofa, lanceolata, dentata.

FLORES. Solitarii ex angulis ramorum.

CALYX. Quinquefidus; laciniis longis, acutis, perfiftens.

COROLLA. Monopetala, ringens, flavo-viridefcens, fufco-maculata. Tubus inflatus, ventricofus. Limbus quinquefidus, inaequalis, laciniis margine crifpis.

STAMINA. PISTILLUM. } De iis peculiarem nullibi quum reperiam inftitutum fermonem, cum iis quae in genere LINNAEUS annotavit convenire concludo [31].

PERICARPIUM. Fructum fibi ignotum dicit LINNAEUS [32]. Modo annotat BURMANN, jure hanc plantam a *Gesneria* feparaffe LINNAEUM, quum fructificatio penitus differat.

CRANIOLARIA ANNUA.

JACQUIN Plant. amer. p. 173. Tab. 110. EHRET Plant. & Pap. Tab. 1. *fig.* 2. MILLER Dict. n. 1. LINNE Mant. p. 174.

RADIX. Fibrofa, annua.

CAULIS. Unicus, brevis, ramofus, ramis dichotomis, vifcofus, villofus.

FOLIA. Oppofita, petiolata, bafi cordata, femiquinqueloba, lobis fubovatis, repando-dentatis.

CALYX. Spatha monophylla, oblongo-ovata, inflata, erecta, magna, antice longitudinaliter diffecta, dorfo ad bafin aucta bracteis duabus oblongis brevibusque, apice trifido, laciniis ovatis, breviffimis, obtufis, media duplo latiore, auctaque exiguo acumine, decidua.

COROLLA. Monopetala, inaequalis, Tubus cylindraceus, tenuis, erectus,

31. Gen. Plant. ed. p. 269. MILLER Dict. Filamenta quatuor, longitudine tubi corollae, quorum duo paulo breviora Antherae fimplices. Germen ovatum. Stylus filiformis. Stigma craffiusculum obtufum.

32. Spec. Plant. T. III. p. 141.

omnium longiſſimus. Faux campanulata, ampliſſima, patens, brevis. Limbus bilabiatus, planus, longitudine faucis. Labium ſuperius ſemibifidum, laciniis ſubrotundis integris. Labium inferius tripartitum, laciniis lateralibus figura & magnitudine laciniarum labii ſuperioris, media duplo reliquis latiore, hinc undulata.

STAMINA. Filamenta quatuor, filiformia, inſerta ad baſin faucis, ad cujus dorſum inflexa eandemque non ſuperantia, quorum duo exteriora reliquis longiora, antherae oblongae obtuſe didymae, utrinque dependentes. Rudimentum quinti ſtaminis.

PISTILLUM. Germen ovato-oblongum, parvum. Stylus filiformis, erectus, ſuperne latescens & planus, ſtaminibus paulo longior. Stigma bifidum, laciniis oblongis, acutis, planis, patentibus.

PERICARPIUM. Coriaceum, ovatum, utrinque acutum, compreſſum, craſſum, verrucoſum, ſulco utrinque longitudinali notatum, apice acuminato & antrorſum inflexo, bivalve, deciduum, valvulis navicularibus.

SEMINA. Nux lignoſa, dura, glabra, figura pericarpii, quadriſulcata, ſulci antici utroque margine denticulato; apicis bipartiti acuminibus ſubulatis: quinquelocularis, ſtructura quadrivalvis, at non dehiſcens. Nuclei ovati, compreſſi, in loculamento intermedio quaterni, in lateralibus ſolitarii.

Verbis ipſiſſimis ſummi JACQUINI uſus ſum, quia & plantam in patria regione obſervavit, ſuſius, & ſyſtematicam magis quam reliqui deſcripſit ad normam; illamque videre mihi neque vivam neque ſiccam datum ſit; ejusdemque liber ſit rarior.

Sequentia ex dictis fluunt:

1. Characteres ad genus hoc diſtinguendum a calycis figura, tubique longitudine & gracilitate deſumtos adaequatos non eſſe[33].

33. Diſtinguit LINNAEUS Syſt. Veget. p. 524. 558. *Craniolariam* Calyce duplici floris: perianthio tetraphyllo, ſpatha monophylla: corollae tubo filiformi longiſſimo: quum tamen ſpatham, nullumque aliud perianthium *annua* habeat, calycemque modo quinquefidum & nullam ſpatham *fruticosa*. Quod attinet corollae tubum, hic evidentem unius generis in alterum tranſitum oſtendit, quum *Martynia longiflora* longitudine & gracilitate tubi corollae *Craniolariam* referat, *Craniolaria* autem *fruticoſa* breviore & ampliore tubo corollae cum *Martynia* conveniat.

2. Corolla ringente monopetala, quinti ſtaminis rudimento, capſula denique genus *Craniolariae* & *Martyniae* eſſe omnino ſimile.

3. Alio nullo *Martyniam* a *Craniolaria* diſtingui poſſe eſſentiali charactere, ideoque conjungi debere ſpecies unumque ad genus amandari[34], ſequenti modo definiendum.

MARTYNIA (*Martynia et Craniolaria* LINN.)

CHAR. Corolla monopetala ringens.
Quinti ſtaminis rudimentum,
Capſula lignoſa, corticata, roſtro hamato, bivalvis plus quam bilocularis.

Species mutatis definitionibus & ſæpe nominibus trivialibus, ita diſponendae eſſe videntur.

* *Caule simplici.*

1. PERENNIS. M. caule ſimplici, foliis ſerratis, bicoloribus, nitidis, corolla ſupera.

Martynia caule ſimplici, foliis ſerratis. LINNE Syſt. Veget. p. 558. Spec. Plant. T. III. p. 142. Pflanzenſyſt. T. IV. p. 51. Hort. Cliff. p. 348. c. tab.

Martynia perennis, folio ſubrotundo, rugoſo, flore coeruleo, radice dentariae. EHRET. Plant. Tab. 9. *fig.* 1.

Martynia perennis. MEDICUS Bot. Beob. 1783. p. 238.

Habitat ad Americae Carthagenam. ♃.

2. CAPENSIS. M. caule ſimplici, foliis orbiculatis, repandis.

LINNE Syſt. Veget. p. 559. Spec. Plant. T. III. p. 143. Pflanzenſyſtem. T. IV. p. 54. Meerburgh Afbeeld. Tab. VII. nomine triviali *longiflorae.*

Habitat ad Promontorium bonae ſpei. ☉.

Ab additis *Craniolariis* ineptum nunc redditum *longiflorae* nomen cum illo *capensis* mutavi, quum haec unica ſit hucusque cognita ſpecies

34. LINNAEUS de genere toto jam recte dixit, *Martyniae* nimis affine eſſe: Gen. Plant. edit. II. minusque bene, eodem loco, in corollae majori regularitate quaerit differentiam; occaſione *Craniolariae annuae* repetit, *Martyniae annuae* ſimilem eſſe. Syſt. veget. p. 558. Egregius quoque HOUSTOUN unum genus conſtituere & ſeparationem nequaquam pati videtur perſpexiſſe, dum *Craniolariae annuae* nomen dedit *Martyniae annuae villoſae & viſcoſae aceris folio, flore albo, tubo longiſſimo.* V. MILLER Dict.

quae hanc Africae partem pro patria & non calidiorem agnoſcat Americam.

* * *Caule ramoso.*

3. DIANDRA. M. ramis dichotomis, foliis cordato-orbiculatis, dentatis, floribus diandris. Tab. I. partes floris.

Martynia annua, caule ramoſo, foliis angulatis. LINNE Sp. Plant. ed. an. 1752. Syſt. Nat. Ed. X.

Martynia. Reliquiae HOUSTOUNIANAE. Tab. X. part. fructific. p. 5.

Martynia annua villoſa & viſcoſa, folio ſubrotundo, flore magno rubro. MARTYN. Tab. XL. p. 18. EHRET. Plant. Tab. 1. *fig.* 5. Philoſ. Tranſact. Vol. 38. num. 427. p. 3. MILLER Garden. Diction. n. 1.

Habitat ad Americae Veram Crucem. ☉.

Diandram dixi ob duo tantummodo ſtamina fertilia.

4. CRANIOLARIA. M. ramis dichotomis, foliis ſemiquinquelobis, calyce ſpatha monophylla.

Craniolaria (annua,) foliis cordatis, angulatis, calyce exteriore diphyllo. LINN. Syſt. Veget. p. 58. Spec. Plant. T. III. p. 141. Pflanzenſyſtem. T. IV. p. 49. MILLER Garden. Dict. n. 1.

Craniolaria annua, villoſa & viſcoſa, aceris folio, flore albo, tubo longiſſimo. EHRET. Plant. Tab. 1. *fig.* 2. HOUSTOUN. Mſſ.

Habitat ad Americae Carthagenam. ☉.

Craniolariam dixi, ad generis, cujus princeps erat ſpecies, conſervandam memoriam.

5. PROBOSCIDEA. M. ramis ſparſis, foliis cordato-ovatis, integerrimis, capſulae roſtro longiſſimo.

Martynia annua, caule ramoſo, fol. integerrimis angulatis. LINN. Syſt. Veget. p. 559. Spec. Plant. T. III. p. 142. Pflanzenſyſt. T. IV. p. 51. FABRIC. Hort. Helmſt. p. 240. SABBAT. Hort. Roman. T. II. Tab. 91.

Martynia caule ramoſo, foliis cordato-ovatis piloſis. MILLER Plants. Tab. 286. p. 191.

Martynia Louisianica. MILLER Gard. Dict. n. 3.

Martynia annua, villosa, s. Ceratocarpus KRETZSCHMAR Monogr. 1762.

Martynia caule petiolisque fistulosis, floribus bibracteatis. GOUAN Hort. Monsp. p. 303.

Proboscidea *Jussieui.* SCHMIEDEL Icon. Pl. & Analys. Tab. 12. 13. MEDICUS Bot. Beob. 1783. p. 20.

Habitat ad Missisippi flumen. ⊙.

Vulgaris hodie in hortis: circa Monspelium in regione *Hortus Dei* dicta spontanea facta, teste GOUAN. loc. cit.

Annuae nomini substitui *Proboscideae*, quum quatuor species annuas habeamus & *Proboscideae* nomen capsulae formam revocet.

6. FRUTICOSA M. frutescens, foliis lanceolato-serratis, dentatis, corollae labii superioris laciniis numerosis, crispis.

Craniolaria fruticosa. LINNE Syst. Veget. p. 558. Spec. Plant. T. III. p. 141. Pflanzensyst. T. IV. p. 50. MILLER Garden. Dict. n. 2.

Gesnera arborea, flore amplo fimbriato & maculoso. PLUMIER Gen. 27. sp. 2. Ejusd. Plantae americanae edent. BURMANN. Fasc. VI. p. 128. Tab. 137.

Habitat in America calidiore. ♄.

SALVIA LEONUROIDES. Tab. II.

PLANTA. Suffrutex speciosus, rectus, sesquipedalis, subviscosus.

* *Descensus.*

RADIX. Fibrosa.

* *Ascensus.*

CAULIS. Unicus, tetragonus, angulis obtusiusculis, sulco qualibet in superficie notatus, viscosus, erectus, viridis.

RAMI. Debiles in parte inferiori.

* *Frondescentia.*

FOLIA. Oppoſita, brachiata, petiolata, cordato-ovata, obtuſa, crenata, venoſa, ſuperne laeviuscula, viridia, nitida, inferne rugoſa, tomentoſa, longitudine 2. poll. pariſienſ.

PETIOLUS. Pollicaris, patens, ſubcylindricus, ſuperne planus, viſcoſus, viridis.

* *Inflorescentia.*

FLORES. Plures, pulcherrimi, corollis magnis coccineis, breviter pedunculati, e geniculis inter folia enati, verticillos interruptos formant ex duodecim & ultra floribus compoſitos, multis ante expanſionem deciduis, duobus modo ſingulo in latere ſimul florentibus.

BRACTEAE. Nullae.

* *Fructificatio.*

CALYX. Perianthium monophyllum, campanulato-tubuloſum, angulatum, bilabiatum, labio ſuperiore adſcendente integro, margine revoluto, labio inferiore florendi tempore indiviſo, dein ad medium uſque bipartito, viride, perſiſtens.

COROLLA. Maxima, fere bipollicaris, coccinea, calyce duplo longior, monopetala, ringens, bilabiata. Tubus ex baſi albicante latiori anguſtatus, ampliatus dein, ſtriatus, angulatus, dorſo recta aſcendit & in labium ſuperius abit, in parte anteriori angulo acuto inflexus, anguſtatus, plicatus, ampliatur & horizontaliter diſcedens labium inferius format. Labium ſuperius rectum, adſcendens, ſubfornicatum, compreſſum, villoſum, emarginatum, genitalia obvolvit ſtylo ſummo & ſtigmate exceptis. Labium inferius plicatum, tripartitum, laciniis lateralibus brevibus, latis, angulatis, lacinia media protenſa, ex baſi anguſtiori in planum ſemilunulatum ampliata.

STAMINA. Filamenta quatuor, duo majora antherifera, alba, baſi connata,

punctis coccineis distincta, tubo relicto sensim sensimque divergentia, figuntur dum unci parvi ea amplectuntur, terminantes antherarum loco filamenta minora, lateribus labii inferioris adnata. Antherae graciles, uniloculares, oblongo-lineares, in medio insertae, flavae: longitudo filament. majorum 1. poll. minorum. 3. lin. (*fig.* 3.)

PISTILLUM. Germen quadrifidum, viride, disco orbiculato, carnoso, viridi insidens. Stylus albus, filiformis, corolla longior, inferne laevis, superne bifariam villosus, villis longiusculis, profunde coccineis. Stigma bifidum, coccineum, lacinia una longiori, convoluta. *fig.* 4.

PERICARPIUM. Nullum. Calyx connivens in fundo continet

SEMINA quae apud nos non maturescunt.

Habitat in regno Peruviano unde semina a cel. DOMBEY Medico & Botanico regio missa sunt Praefectis Hort. Reg. Parisini, ex quo planta Argentinensem intravit ubi hoc anno altera vice per totam aestatem sub dio floruit & caldario commissa jam denuo flores aliquot profert hoc ipso mense Novembri. Propagatur sive taleis, sive submersione. Unica quam requirit cautela ea est ut ingruente bruma caldario tradatur.

Nominis trivialis ratio ex similitudine florum cum *Leonuro* repetenda; character naturalis ex descriptione patet: essentialis hic uti in reliquis *Salviis* in trabecula cui stamina bina antherifera adhaerent quaerendus. Differentiam specificam facilius in hac condere quam multis aliis valemus, quum non ea formae cum congeneribus illi intercedat similitudo quae in causa plerumque est ut limites inter multas *Salviae* species ponere maxime arduum sit, sed quoad inflorescentiam & partium fructificationis structuram peculiares habeat characteres; id quod etiam pro LINNAEI hoc in genere observata methodo pugnare videtur, qui quinquaginta cognitas species subdividere noluit, sed promiscue proposuit, nulla neque ad frondescentiam, neque ad inflorescentiam, calycisve aut corollae formam habita ratione; nam si spe-

ciosam TOURNEFORTII [1.] qui in *Salviae*, *Sclareae*, *Hormini* genera distinxit, quam & maximam partem adoptavit ETTLINGERUS, sequi animus est distinctionem, ambigere oportet, cuinam generi species sit accensenda, qua & saepius adhuc se premi difficultate experti sunt ill. MURRAY & alii. Quaeritur anne MORISONII [2.] divisio, si paulo ampliaretur & adornaretur, normae instar ad species congeneres in familias congregandas inservire potuisset. Sed ad *Leonuroidem* nostram redire juvat & abruptum quasi negotii filum resumere. Florum dispositionem formamque ita se habere dixi, ut ex iis characteres ad speciem distinguendam pares eruere valeamus. Omnes seu quas vivas videre contigit (& non paucas dives Argentinensis Hortus alit species) seu quas icones suppeditarunt, flores sive in racemum, sive in spicam, sive paniculam digestos habuere, nullamque reperi, cujus flores ex angulo quem cum caule format petiolus originem ducant & sic in verticillos interruptos sint dispositi, omnes quoque bracteis fuisse instructas vidi, in nostra plane deficientibus. Haud minoris momenti sunt quae ad characterem condendum ex florum structura repeti possunt. Primo intuitu oculos ferit corollae magnitudo, villositas, color insuetus [3.]; dein observatoris attentionem sibi vindicat labium superius fere rectum, quo cum *Salviarum* familia secundum ETTLINGERI [4.] mentem stabilita convenire videtur, a qua tamen aliorum characterum defectu aliena est: labium quoque inferius peculiari se habet modo, quam differentiam comparatione quidem facillime perspicimus, describere vero ego saltem non audeo. Calyx colore etiamsi & elegantia longe corolla inferior tamen non minus memorabilis, quum labio superiore integerrimo characterem suppeditet quem cum duabus modo totius generis speciebus communem habet, scilicet *mexicana* [5.] & *hispanica*, [6.] quam priorem etiam praecipue hanc ob causam *Salviae* generi exemit & *Iungiae* nomine novum

1. TOURNEFORT Institutiones rei herbariae. Parisiis 1700. 4to. T. I. p. 178. sq.

2. MORISON Historia Plantarum. T. III. p. 391. 398.

3. Quem hucusque unice sibi vindicaverat *Salvia coccinea*, de qua LINN. fil. in Suppl. Plant. p. 88. dixit: Pulcherrima corollis rubris, qua a reliquis omnibus facillime distinguitur. Quod effatum hodie limitandum esse ex superioribus patet.

4. ETTLINGER de Salvia, dissertatio inauguralis. Erlang. 1777. in eo differt a TOURNEFORTIO quod *Salviarum* familiae tribuit corollae labium superius fere rectum, ille autem fornicatum.

5. LINNE Spec. Plant. edent. REICHARD. T. I. p. 67. Systém. Veget. ed. XIV. 70. ETTLINGER. diss. p. 38.

6. LINNE Spec. Plant. T. I. p. 67. Systém. Veget. p. 70. ETTLINGER diss. p. 27.

tanquam genus propofuit HEISTER [7]. Magni viri pro norma fumere fi vellemus vera obfervatione nixam, fed Philofophiae botanicae regulis haud congruam ideam (quum hac nota generis effentialem characterem nequaquam eludat) novo huic generi affociare deberemus adhuc & *hispanicam* & *Leonuroidem*, quae pofterior maxime & jam de reliquo cum *mexicana* juncta eft affinitate, quum etiam tubo corollae calyce duplo longiore, labio fuperiore recto, fubfalcato, villofo, ftylo corollae longiore, hirfuto, in quo & *hispanica* iterum, quod notatu dignum eft, convenit, fibi fint fimiles; differt vero *mexicana* verticillis fexfloris in racemum digeftis, foliis ovatis utrinque acuminatis, ferratis, bafi integerrimis.

Verum fub his peculiaris fabricae involucris, haud minus fingularibus characteribus gaudentes partes reconduntur. Staminum quidem fabrica egregia eft, germinis ftructura elegans, fed & in aliis fpeciebus redit: ftylus vero albus, bifariam villis coccineis barbatus, memorabilis omnino; villofitatis character, uti jam dictum, in duabus quidem aliis fpeciebus jam fuit annotatus, fed longe alio modo in iis villorum fe habet difpofitio.

In *mexicana* quam florere fimulantem, quod & hoc ipfo tempore facit, florentem nunquam vidi, iconibus fi fides [8] & ex indeterminatis concludere fi licet defcriptionibus [9], ftylus totus omnibus partibus eft hirfutus; in *hispanica* cujus innumera hoc anno rimari fpecimina mihi datum fuit, ftylum album uno in latere modo villis violaceis barbatum, femper reperi.

In characteribus a frondefcentia deprompti, in fpeciebus jam cognitis, ob novae hujus acceffionem nil mutare aut corrigere oportet, ideo comparationis negotium amoenum magis quam utile lectori hujus rei curiofo linquere poffum.

Elucefcit ex dictis fequenti modo ftabilitandum effe *leonuroidis* characterem.

LEONUROIDES. S. Calycis labio fuperiore integerrimo, ftylo bifariam bar-

7. BURCKHARD Epiftola ad LEIBNITIUM cum LAURENTII HEISTERI praefatione. Helmftadii 1750. 8. p. 86. Tab. 1.

8. HEISTER. l. c.

9. ETTLINGER. diff. l. c. quod meam fententiam roborat eft obfervatoris acutiffimi, CASIMIRI MEDICI in Botan. Beob. 1783. p. 103. circa ftyli ftructuram filentium: certe peculiari fe fi haberet modo, quum alias generationis hujus plantae partes folita cura defcribat, illam annotaffet utique.

bato, floribus axillaribus interrupte verticillatis, foliis cordato-ovatis, crenatis.

Porro ab hujus novae ſpeciei ſequentes in definitione *Salviae mexicanae* & *hispanicae* mutationes jam neceſſariae eſſe videntur.

MEXICANA. S. Calycis labio ſuperiore integerrimo, ſtylo hirſuto, racemo verticillato, foliis ovatis, utrinque acuminatis, ſerratis.

HISPANICA. S. Calycis labio ſuperiore integerrimo, ſtylo barba unilaterali, ſpica imbricata, cernua, foliis ovatis, petiolis utrinque mucronatis.

Tres has ſpecies, LINNAEUM ſi ſequimur, nullamque ſubdiviſionem facimus, optimo tamen conſilio ultimo loco in ſpecierum diſpoſitione fore poſitas perſuadeor, quo loco ſi ponantur, quum præterea ſpecifica definitio a calycis labio ſuperiore integerrimo ordiatur, ſtatim apparet, hac nota tres has ſolas ſpecies a reliquis omnibus recedere.

CYPERUS AEGYPTIACUS.

Horti Regii Pariſini.

Tab. III.

PLANTA. Graminea, recta, in latum expanſa, glaberrima, altitudine dodrantali.

* *Descensus.*

RADIX. Nodoſa, fibroſa.

Ascensus.

CULMUS. Unicus, teres, enodis, albo-virideſcens, nitidus, leviſſime ſtriatus ita ut tactu modo ſtriae explorentur & viſum fere fugiant, aphyllus.

* *Frondescentia.*

FOLIA. Radicalia longiſſima, recurva, carinata, carina laevi, margine aculeis minutiſſimis, aciem oculi eludentibus, deorſum tendentibus.

* *Inflorescentia.*

FLORES. Spiculae multae, ovatae, flavo-ferrugineae, compactae, culmo medio insident, easque ambit Involucrum hexaphyllum, maxime irregulare, foliolis canaliculatis, laevibus, minimo recto, pollicari, reliquis successive majoribus, ut maximum tandem dodrantale fiat, deorsum flexis.

* *Fructificatio.*

CALYX. Spica distiche imbricata, squamis ovatis, plano-inflexis, acutiusculis, flavo-ferrugineis.

COROLLA. Nulla.

STAMINA. Filamenta tria, alba, spica longiora, sustinent antheras oblongas, sulcatas, nutantes, flavas.

PISTILLUM. Germen parvum trigonum. Stylus minimus. Stigmata tria, longitudine spicae, capillaria.

PERICARPIUM. Nullum.

SEMEN. Unicum, triquetrum, acuminatum.

Habitat in Aegypto inferiori; per quatuordecim annos jam in Horto Parisino colitur, ex quo Argentinensem intravit, ubi per totam aestatem sub dio, in olla tamen, laete floret, & versus Septembrim semina perficit.

Sexta haecce *Cyperi* generis species culmo tereti instructa, nullo quidem propriissimo charactere a congeneribus differt, sed distinguenda tamen facile notis junctis, quae vel singulae modo, vel adhuc aliis, in hac deficientibus characteribus combinatae, in reliquis redeunt speciebus.

Sic differt *Cyperus articulatus*, culmo creberrime geniculato; *minimus* culmo spicas sub apice ferente; *lateralis* culmis pluribus, setiformibus, spica laterali, *tenellus* culmo setaceo, spicis solitariis geminisque infra apicem culmi sessilibus; *Monti* [1] umbella supradecomposita. Erit ergo definitio specifica *aegyptiaci*

1. *Cyperus Monti* omnino multis cum aegyptiaco characteribus convenit, sed non modo spiculis in umbella supradecomposita dispositis, sed & toto habitu quam maxime differt.

AEGYPTIACUS. C. Culmo tereti nudo, apice ſpiculis multis, compactis, involucro maximo foliisque recurvis.

MESEMBRYANTHEMUM CORDIFOLIUM.

Tab. I. *fig.* 5.

LINN. Suppl. Plant. p. 260.

PLANTA. Nitida, procumbens, herbacea, ſucculenta, punctis foveolas aemulantibus aſperſa quae lente viſa offerunt totidem guttulas roridas.

* *Deſcenſus.*

RADIX. Fibroſa.

* *Aſcenſus.*

CAULIS. Brevis, ſubteretiuſculus, digiti minimi craſſitie, unicus, viridis, utrinque ſulco exaratus.

RAMI. Plures, ſtatim ſupra terram egredientes, oppoſiti, in decurſu dichotomi, ramulo uno minori non ultra diviſo, facie caulis, pedales & ultra.

* *Frondeſcentia.*

FOLIA. Oppoſita, petiolata, petiolo ſubalato, ſubcordato-ovata, obtuſa, uninervia, viridia.

PETIOLUS. Horizontalis, folio dimidio brevior, de reliquo cauli conformis.

* *Infloreſcentia.*

FLORES. Solitarii, longe petiolati, erecti, locantur in ramorum dichotomia, alterni.

* *Fructificatio.*

CALYX. Perianthium monophyllum, inaequale, quadrifidum, tubulo craſſo, ventricoſo, foliolis duobus majoribus ovatis, minoribus cylindrico-acutis, baſi excavatis, de reliquo ſolidis, arcte flores amplectens, a germine augmento capiente dilatabile.

COROLLA

COROLLA. Supera, polypetala, petalis linearibus, laete rubris, basi albicantibus.

STAMINA. Filamenta plura, alba, petalis connata, antheris flavicantibus.

PISTILLUM. Germen orbiculatum quadrifidum, rubescens, extus sulcis notatum: Styli quinque, lineares.

PERICARPIUM. Carnosum, viride, quadriloculare, continet

SEMINA. Plura.

Habitat ad Promontorium bonae spei; colitur abhinc aliquot annis in Horto Argentinensi. Singularem circa ejus culturam praetermittere non possum observationem; specimina scilicet quae in ollis reliquarum specierum adinstar magna cura servabantur, debili, pallido, marcescente semper fuere habitu. Tentare aliquando placuit Praefecto quomodo vigerent Africae succulentae incolae, rupi artificiali commissae ex cotaceis lapidibus exstructae, ad muscos, lichenes, aliasque plantas quae saxosis delectantur alendas. Cum nostro ergo Mesembryanthemo inter alia periculum fecit, & magnam partem lateris meridionalis duae minutae quae ei traditae fuerunt stirpes hodie obducunt, & laete virentibus late circum sparsis foliis, elegantibus rubris floribus intermixtis oculos pascunt; jam verno tempore flores in conspectum prodiere, per totam aestatem duravere, & hoc ipso Novembri mense laete adhuc vegetat planta.

Descriptionem nostram cum eis quae profert de ea LINNAEUS in Supplemento si comparo, concludo eum vivam illam non vidisse, nam tunc albis fore instructam corollis non autumasset, & certe singularem structuram calycis descripsisset accuratius: fateor etiam me quid cum caulibus pedalibus velit ignorare, nisi error inde forsan originem duxerit, quod ramum siccum sibi

transmissum caulem esse credidit. Specificam definitionem quod attinet; etiamsi planta ex numero earum specierum eximenda sit quae albis corollis gaudent (quo etiam ill. MURRAY amandavit, qui pariter haud florentem vidisse plantam videtur) & familiae rubris corollis gaudentium inserenda, manere nihilo secius potuisset, quum in utraque familia vix alia foliis planis donata species occurat: sed foliis cordatis, obtusis non puto satis accurate definiri formam foliorum, neque etiam caules prostrati dici possunt, quippe qui ex terra vix emergunt, uti jam dixi, sed rami potius. Neque ineptam desumi posse persuadeor notam a calyce, cui similem non modo habet alia species nulla, sed qui quoque a generico charactere recedit.

Sequens ergo adaequatus esse specificus ejus character videtur,

CORDIFOLIUM. M. calyce quadrifido, inaequali; foliis ovatis, subcordatis in petiolum decurrentibus, obtusis, ramis prostratis.

TAB. I.

Iz del. Weis sc.

TAB II

TAB. III

